

Múzeumpedagógiai program Liszt Ferenc Emlékmúzeum, 2015. ősztől

A Liszt Ferenc Emlékmúzeum múzeumpedagógiai programja egyre nagyobb sikernek örvend az általános és középiskolák körében. A VI. kerületi önkormányzat támogatásának köszönhetően olyan különleges, értékes foglalkozásokat tudtunk megvalósítani, amelyekre eddig még nem volt példa. Szeretnénk továbbra is folytatni és fejleszteni a programot, új tematikát kidolgozni és lehetőséget teremteni még több iskola bevonására.

1. Zenés foglalkozás

Liszt Ferenc és a korabeli magyar zeneszerzők

A tematika:

Nagyon fontosnak érezzük, hogy a magyar diákok alaposabban megismerjék saját hazájuk kultúráját, különös tekintettel a magyar zenére. Liszt Ferenc műveiből, életéből és személyes (baráti és szakmai) kapcsolataiból kiindulva tervezzük bemutatni a XIX. századi magyar zeneéletet, különös tekintettel a Zeneakadémia első éveire (1875-1886 közti időszak). A diákok megtudhatják, hogyan alakult ki a nemzeti zene hazánkban, milyen hatással volt a zeneszerzőkre Liszt Ferenc, kik indították az első magyar zenei hetilapot, hogyan zajlott a Zeneakadémián az oktatás. A XIX. századi magyar zeneszerzők közül Liszt mellett szó esne Erkel Ferencről (zeneakadémiai tanári és operakomponistai minőségben egyaránt), gróf Zichy Gézárról, Liszt barátjáról, aki később az Operaház intendánsa is volt, Mosonyi Mihályról és Goldmark Károlyról (2015-ben mindkettejükre emlékezünk, Mosonyi 200 éve született, Goldmark 100 éve halt meg). Nemcsak zeneszerzők, hanem írók, költők, festők neve is szóba kerül majd, például Zichy Mihályé, akinek rajza alapján Liszt szimfonikus költeményt komponált, vagy Munkácsy Mihályé, akinek az egyik magyar rapszódia ajánlása szól, vagy Petőfi Sándoré, akinek *A magyarok Istene* című versét Liszt megzenésítette.

A foglalkozás felépítése:

Tárlatvezetés

A múzeumlátogatás alatt a tárlatvezetést tartó kolléga különös hangsúlyt fektet arra, hogy Liszt budapesti éveit bemutassa, természetesen az idős Liszt mindennapjait kontextusba helyezve, az előzmények (fiatalkori virtuóz korszak, weimari karmesteri évek) érintésével. A múzeumban számos olyan tárgyat láthatnak a látogató diákok, melyek kitűnően alkalmasak a korabeli mindennapi élet és zeneélet szemléltetésére: Liszt Ferenc hangszereit (a zongoráin kívül olyan speciális konstrukciókat, mint az üvegongora vagy a pianínó-harmónium), bútorait (melyek között még egy ún. komponáló íróasztal is található), könyv- és kottatárát, s a korszakot illusztráló XIX. századi festményeket, grafikákat, melyek főként Lisztet és kortársait ábrázolják. Így tehát a játékos, zene- és kultúrtörténeti áttekintés már a múzeumban kezdetét veszi.

Zenés múzeumpedagógiai foglalkozás

A zenés interaktív foglalkozás a Liszt Ferenc Emlékmúzeum Kamaratermében zajlana, mely Liszt idejében is koncertteremként működött. A múzeum munkatársai képekkel illusztrált vetítést is alkalmazva röviden bemutatják Liszt fontosabb magyar zeneszerző kortársait; az ismertetőik mind bevezetésül szolgálnak egy-egy zongoradarabhoz, melyet Szabó Ferenc János zongoraművész ad elő. A foglalkozás rövid kvízzjátékkal zárul, melyen ajándékokat (csokoládét, Liszt Múzeum katalógust, esetleg apróbb tárgyakat) nyerhetnek a diákok. A játékban lehetőség nyílik a hallott ismeretek memorizálására. A látogatócsoport korosztályának, igényeinek megfelelően elképzelhető egy rövid activity játék, zene- és képfelismerés, csoportos feladatok, akár szerepjáték is.

Néhány, témához kapcsolódó mű Szabó Ferenc János zongoraművész repertoárjából:

A magyar nemzeti romantika kialakulása:

- Erkel Ferenc: Bátor Mária - Induló
- Erkel Ferenc: Hattyúdal a Hunyadi László című operából

Liszt és Wagner hatása Magyarországon a 19. század derekán:

- Erkel Ferenc: Rózsa búcsúja a Dózsa György című operából
- Mosonyi Mihály: Áldozati induló az Álmos című operából
- Goldmark Károly: Zart Geheimnis
- Goldmark Károly: Georginen (No. 1)

Liszt késői művei a magyar művészet szolgálatában:

- Liszt Ferenc: A magyarok Istene (balkezes átírat Zichy Géának)
- Zichy Géza-Liszt Ferenc: Valse d'Adèle
- Liszt Ferenc: A bölcsőtől a sírig (Zichy Mihály-vonatkozás)
- Liszt Ferenc: XVI. Magyar rapszódia (Munkácsy-vonatkozás)

2. Zenés foglalkozás

Milyen hangszer a zongora?

A harmadik múzeumpedagógiai foglalkozást Balázs János zongoraművész tartaná. 2015-ben, köszönhetően a VI. kerületi önkormányzat támogatásának, két alkalommal tudott ilyen koncert-előadást tartani a Liszt Ferenc Emlékmúzeum Kamaratermében, nagy sikerrel. Folytatnánk a gyakorlatot még egy előadással, melyet 2015 őszén valósítanánk meg. Balázs János a zongoráról, mint hangszerről tartana izgalmas bemutatót, a hangszer történetéről (zongora elődei, hasonló hangszerek, Érard zongora speciális mechanikája), a zongora felépítéséről (pedálok, páncéltőke, kalapácsok mozgása), konkrét zongoradarabok (Liszt, Chopin, Csajkovszkij, Saint-Saëns) eljátszásával tenné élményszerűvé az előadást a gyerekek számára. A foglalkozás időtartama körülbelül 60 perc.

